

Suomen arvostelijain liitto ry:n (SARV) toimintasuunnitelma vuodelle 2009

Yleistä

Suomen arvostelijain liitto on eri taiteenalojen arvostelijain ammatillinen yhteenliittymä. Sen tarkoituksena on arvostelijain ammattitaidon kohottaminen. Liitto toimii jäsentensä ammatillisen, taloudellisen, sosiaalisen ja oikeudellisen aseman parantamiseksi.

Liiton tavoitteena on profiloituminen kulttuurivaikuttajana kritiikin kentällä. Vuoden 2009 toiminnan painopiste on kritiikon ammatin arvostuksen lisääminen. Liitto pyrkii edelleen lisäämään eri kulttuuriorganisaatioiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja SARVin tunnettavuutta. Liitto pyrkii vaikuttamaan sananvapauden toteutumiseen ja asiantuntevan taidekritiikin asemaan sekä sisältöihin muuttuvan median kentällä.

SARV kehittää kritiikin ja kritikoiden internet-näkyvyyttä laajan Kriitikkiportti-projektin sekä omien www-sivujensa kautta.

SARV pyrkii edistämään kritiikin ja arvostelijoihin liittyvien asioiden käsittelyä valtion kulttuurihallinnossa ja muissa alan keskeisissä organisaatioissa. Liitto jatkaa kritikoiden täydennyskoulutusta.

1. Hallinto ja talous

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää jäsenistö. Sääntöjen mukaisesti kevätkokous pidetään huhtikuussa. Syyskokous pidetään loka-marraskuussa.

Liiton kokousten välisenä aikana liiton toimintaa johtaa hallitus.

Liitossa on viisi eri taiteenaloja edustavaa jaosta sekä alueellinen Turun osasto. Jaokset toimivat yhdysiteenä alan kritikoiden välillä sekä asiantuntijoina liiton hallitukselle alansa erityiskysymyksiin liittyvissä asioissa.

Liiton toimistoa hoitaa kokopäivätoiminen järjestösihteeri. Kirjanpitoon käytetään ulkopuolista tilitoimistoa.

Liiton talous rahoitetaan jäsenmaksuin, valtion toiminta-avustuksella sekä erillisavustuksin. Valtion toiminta-avustuksella rahoitetaan SARVin toimintaa kulttuuripoliittisena vaikuttajana, yhteydenpitoa koti- ja ulkomaisiin kulttuuri toimijoihin, jäsenten kotimaista koulutustoimintaa ja opintomatkoja Pohjoismaihin. Erillisprojekteihin haetaan rahoitusta kohdeapurahoista mm. opetusministeriöltä, taidetoimikunnilta ja säätiöiltä.

2. Koulutus

Suomen arvostelijain liiton järjestämä koulutus on luonteeltaan kritikoiden täydennyskoulutusta, jonka tavoitteena on kritikoiden ammattitaidon syventäminen.

Keväällä 2009 järjestetään kuudennen kerran valtakunnallinen Kritiikin Päivä, jonka teemana on "ammattina kriitikko". Kritiikon ammatin erityiskysymyksiin ja työn reunaehtoihin pureudutaan syksyisessä Kriitikkopäivässä.

SARV järjestää seminaareja ja koulutustilaisuuksia itsenäisinä koulutustapahtumina tai muiden kulttuuritapahtumien yhteydessä, yhteistyössä eri tahojen kanssa. Liiton jaosten taiteenalakohtaista asiantuntemusta hyödynnetään tapahtumien suunnittelussa ja

toteutuksessa. Koulutukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta ja tapahtumia pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

3. Edunvalvonta

Liitto pyrkii tukemaan jäsentensä etuja mm. palkkio-, työehto- ja apurahakysymyksissä. Edunvalvontaa liitossa hoitavat hallituksen valtuuttama edunvalvontavastaava, Kopiosto-vastaava ja järjestösihteeri.

Jäsenten tietoa syvennetään järjestämällä koulutusta, jossa käsitellään henkilökohtaisen edunvalvonnan perusasioita kuten tekijänoikeutta, avustajasopimuksia ja palkkioita. Kritiikin Uutisissa julkaistaan edunvalvontaan liittyviä uutisia ja artikkeleita, mm. palkkio-, eläke-, avustajasopimus- ja verotusasioista.

Liitto on tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:n jäsen. SARV valvoo Kopiostossa arvostelijoille myönnettävien kopiointikorvausosuuksien oikeudenmukaista jakoa. SARVin hallitus päättää Kopiosto ry:n liitolle tilittämien kopiointikorvausvarojen käytöstä. Hallituksen tavoitteena on jakaa vähintään puolet tilitetyistä Kopiosto-korvausvaroista apurahoina suoraan jäsenille.

Liitto pitää aktiivisesti yhteyttä Opetusministeriöön ja Taiteen keskustoimikuntaan sekä apurahoja jakaviin tahoihin, jotta kritikoille myönnettävä tuki suunnattaisiin aktiivisesti työskenteleville arvostelijoille.

Liitto on yhtenä osapuolena Yleisradion ja MTV3:n freelance-palkkioita määrittävässä Yhtyneet-sopimuksessa.

4. Jäsentoiminta

Liitto tukee jäseniään kriitikon ammattiin liittyvissä asioissa. Liitto tarjoaa jäsenilleen mm. edunvalvonta-, koulutus- ja tiedotuspalveluita.

Liitto julkaisee jäsenille suunnattua SARV-info -tiedotetta, jossa liitto tiedottaa oman toiminnan lisäksi jäseniä kiinnostavista muiden järjestöjen järjestämistä tapahtumista. SARV-info ilmestyy neljästi vuodessa. Liitto julkaisee kriitikon työhön tai kritiikkiin liittyvää aineistoa myös Kritiikin Uutisten sivuilla ja omilla verkkosivuillaan.

Vuonna 2009 julkaistaan SARVin ensimmäinen sähköinen jäsenmatrikkeli. Jäsenet voivat itse valita, haluavatko näkyä matrikkelissa ja muokata itse oman jäsenprofiilinsa.

5. Apurahat

Liitto myöntää Kopiosto-korvauksista saatavista varoista ja opetusministeriön myöntämästä toiminta-avustuksesta apurahoja arvostelijoiden ammatillisten valmiuksien kohentamiseen ja työskentelyyn. Apurahojen jaosta päättää liiton hallitus.

6. Kritiikin Uutiset

Kritiikin Uutiset on taidekritiikkiä eri alojen näkökulmista käsittelevä kulttuurilehti. Se pyrkii ylläpitämään analyttistä ja kriittistä keskustelua eri arvostelualojen, taiteen, kulttuurin ja median kysymyksistä. Jokaisessa numerossa on lisäksi liiton ajankohtaisaineistoa.

Vuoden 2009 suunnitelmiin kuuluu lehden sisällöllinen vahvistaminen mm. asiantuntijoiden artikkeleita lisäämällä ja ylläpitämällä ammatillista neuvontaa. Kritiikin Uutiset seuraa kritiikin kenttää; kritisoi ja kommentoi muun median kritiikki-aiheista materiaalia ja esittelee mahdollisimman laajasti alan kirjallisuutta. Kansainväliseen alan keskusteluun ja julkaisutoimintaan kiinnitetään entistä suurempaa huomiota. Kritiikin Uutisten toimitusneuvosto käy säännöllistä keskustelua lehden sisällöstä ja pyrkii kehittämään lehteä edelleen.

Lehti toimii kulttuuripoliittisena ja mediakriittisenä keskustelun herättäjänä. Taide- ja kulttuurikeskustelua pyritään herättämään haasteellisilla artikkeleilla ja keskustelupuheenvuoroilla.

Vuodeksi 2009 haettavaa Opetusministeriön kulttuurilehtitukea käytetään Kritiikin Uutiset -lehden julkaisemiseen. Lehden kustannuksia pyritään kattamaan myös ilmoitus- ja tilaustuloin.

Kritiikin Uutiset ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Kritiikin Uutiset on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsen.

7. Kritiikkiportti

Suomen Kulttuurirahaston tuella 11.6.2008 avattu Kritiikkiportti on kaikille avoin portaali suomalaisten sanomalehtien verkkosivuilla julkaistujen taidearvostelujen pariin. Sivusto tuo näkyville ensimmäistä kertaa taiteen koko valtakunnallisen kirjjon taidekritiikin kautta.

Kritiikkiportin tavoitteena on edistää taiteen, sen kritiikin ja kriitikoiden asemaa sekä taide- ja kritiikkikeskustelua.

Kritiikkiportissa julkaistaan kaksi kertaa kuukaudessa pääkirjoitus, jonka toivotaan virittävän vilkasta keskustelua.

Kritiikkiporttia ylläpitävät Suomen arvostelijain liitto SARV, Suomen Kulttuurirahasto ja hankkeeseen osallistuvat sanomalehdet. Kritiikkiporttia hallinnoi kuuden henkilön ohjausryhmä, jossa on edustajat Suomen Kulttuurirahastosta, SARVista ja hankkeessa mukana olevista lehdistä.

8. Kritiikin Kannukset

Liitto jakaa keväällä 2009 47. kerran Kritiikin Kannukset -palkinnon, joka on tunnustus nuorelle taiteilijalle tai taiteilijaryhmälle taiteellisesta läpimurrosta. Kritiikin Kannukset -lautakunta nimetään kevätkokouksessa. Kritiikin Kannukset -palkinnolla on voitu nostaa esiin merkittäviä taiteilijoita.

9. Kansainvälinen toiminta ja kotimainen yhteistyö

Liitto tiivistää yhteistyötään toimintaansa liittyvien kotimaisten ja kansainvälisten järjestöjen ja muiden vastaavien tahojen kanssa niin edunvalvonnan, koulutuksen kuin tutkimuksenkin alalla.

Liitto on Kopiosto ry:n, Lukukeskus-Läscentrum ry:n ja Pohjola-Nordenin jäsen.

Liitto järjestää yhden liiton varoista tuetun ulkomaisen opintomatkan. Opintomatkojen tarkoituksena on luoda kontakteja eri maiden kriitikkojärjestöihin ja kulttuurielämään.

Liitto on kansainvälisen teatterikriitikoiden järjestön AICT:n (*Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics*) jäsen.

SARVin kuvataidejaos pitää yhteyksiä ansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICA:an (*Association Internationale des Critiques d'Art*), johon osa kuvataidejaoksen jäsenistä kuuluu. SARVin elokuvajaos toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (*Fédération Internationale de la Presse Cinématographique*) Suomen jaoksena.

Liitto kehittää yhteyksiä myös muihin kansainvälisiin kriitikkojärjestöihin.

10. Edustukset palkintolautakunnissa

Liiton edustajat ovat mukana E.J. Vehmas -, Mikael Agricola -, Runeberg -, J.A. Hollo -, Viitasaaren elokuvajuhlien Humanismin käsi -palkinnon, Kansan Sivistysrahaston Irene ja Kalevi Sorsan kääntäjäpalkinnon ja Vaaskivi-plakaatin saajat nimeävissä lautakunnissa. Liitto nimeää pyydettyä edustajia myös muihin vastaaviin asiantuntijatehtäviin.

Elokuvajaos nimeää suomalaiset ehdokkaat kansainvälisten elokuvajuhlien kriittikotuomaristoihin.

11. Jaokset

Taiteenalo-kohtaiset jaokset suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa liitossa yhdessä yhteistyötoihojensa kanssa. Jaokset nimeävät yhden edustajan kukin Kritiikin Kannusten lautakuntaan ja tekevät liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin.

Jaokset hoitavat jäsentensä yhteyksiä alan kansainvälisiin järjestöihin, joiden yleiskokouksiin liitto lähettää mahdollisuuksiensa mukaan edustajan.

Jaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä. Jaoksen ja liiton hallituksen yhteyshenkilönä on jaoksen puheenjohtaja.

11.1. Elokuva- ja os

Elokuva- ja os vuosikokous pidetään vuoden 2009 aikana. Jaoshallituksen toimikausi alkaa vuosikokouksesta.

Elokuva- ja os toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (*Fédération Internationale de la Presse Cinématographique*) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus asettaa ehdokkaita Fiprescin palkintotuomaristoihin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla. Jaoshallitus nimeää edustajansa Fiprescin yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos voi antaa tunnustuspalkinnon henkilölle tai yhteisölle, joka on ratkaisevalla tavalla edistänyt elokuvakriitikoiden työtä tai parantanut elokuvakriitikoiden työskentelyedellytyksiä.

11.2. Kirjallisuus- ja os

Kirjallisuus- ja os vuosikokous pidetään syksyllä 2009. Jaoshallituksen toimikausi on kaksivuotinen. Jaos järjestää vuosittain tapahtumia kirjamessejen yhteydessä.

Jaos nimeää Suomen arvostelijain liiton edustajat Runeberg-, Mikael Agricola- ja J.A. Hollo - palkinnon palkintolautakuntiin. Nimeämiset vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos selvittää mahdollisia kansainvälisen toiminnan yhteyksiä, esimerkiksi pohjoismaisella tai baltialaisella tasolla.

11.3. Kuvataide- ja os

Kuvataide- ja os vuosikokous järjestetään kevätkaudella 2009. Jaoshallituksen toimikausi alkaa vuosikokouksesta.

Jaos järjestää aktiivisesti toimintaa yhdessä yhteistyökumppanien kanssa, muun muassa seminaareja ja muita kaikille avoimia tilaisuuksia.

Jaos hoitaa jäsentensä yhteyksiä kansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICA:an (*Association Internationale des Critiques d'Art*). Jaoshallitus nimeää edustajan AICA:n vuosittaiseen yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus. Jaoksen hallituksen AICA:n jäsenet nimeävät Suomen AICA:n jäsenet.

11.4. Musiikki- ja os

Musiikki- ja os vuosikokous pidetään alkuvuodesta 2009. Jaoshallituksen toimikausi on kalenterivuosi.

Jaos selvittää kansainvälisen toiminnan ja yhteyksien mahdollisuuksia.

11.5. Tanssi- ja teatterijaos

Tanssi- ja teatterijaoksen vuosikokous pidetään elokuussa 2009 Tampereen Teatterikesän

yhteydessä. Jaoshallituksen toimikausi alkaa vuosikokouksesta.

Jaos toimii yhdyssiteenä tanssi- ja teatterikriitikoiden kansainvälisen teatteriarvostelijain liiton AICT/IATC:n (*Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics*, <http://www.aict-iatc.org>) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus nimeää jaoksen edustajan AICT/IATC:n vuosikokoukseen, joka järjestetään joka kolmas vuosi. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

11.6. Turun osasto

Turun osasto toimii SARVin alueellisena jaoksena, jonka jäsenistöön kuuluvat kaikki Varsinais-Suomessa toimivat SARVin jäsenet.

Jaos jakaa keväällä 2009 31. kerran Kriitikin punnukset ansioituneille varsinaissuomalaisille taiteilijoille. Kilon punnus myönnetään pitkäaikaisesta, valtakunnallisestikin merkittävästä kulttuurityöstä. Puolen kilon punnuksen kriteerinä on merkittävä kulttuuriteko, läpimurto tai debyytti.

SARVin hallituksen esitys 8.10.2008

Vuosikokouksen hyväksymä 29.11.2008